

BEČKA KONVENCIJA O PRAVU MEĐUNARODNIH UGOVORA

Države stranke ove Konvencije,

uzimajući u obzir temeljnu ulogu ugovora u povijesti međunarodnih odnosa,

uviđajući sve veću važnost ugovora kao izvora međunarodnog prava i kao sredstva za razvijanje miroljubive suradnje između nacija, bez obzira na njihov ustavni i društveni poredak,

konstatirajući da su načela slobodnog pristanka i dobre vjere te pravilo pacta sunt servanda opće priznati, potvrdujući da sporove koji se tiču ugovora, kao i ostale međunarodne sporove, treba rješavati mirnim putem i u skladu s načelima pravde i međunarodnog prava, podsjećajući na odlučnost Ujedinjenih naroda da stvore potrebne uvjete za očuvanje pravde i poštovanje obveza koje proizlaze iz ugovora,

svjesne načela međunarodnog prava utjelovljenih u Povelji Ujedinjenih naroda, kao što su načela ravnopravnosti i samoodređenja naroda, suverene jednakosti i nezavisnosti svih država, nemiješanja u unutrašnje poslove država, zabrane prijetnje silom ili upotrebe sile te općeg i stvarnog poštovanja prava čovjeka i temeljnih sloboda za sve,

uvjerene da će kodifikacija i progresivni razvoj prava ugovora ostvareni u ovoj Konvenciji služiti ciljevima Ujedinjenih naroda izloženima u Povelji, kao što su očuvanje međunarodnog mira i sigurnosti, razvijanje prijateljskih odnosa i ostvarivanje međunarodne suradnje između nacija,

potvrđujući da će pravila međunarodnog običajnog prava i nadalje uredavati pitanja koja nisu riješena odredbama ove Konvencije, sporazumjele su se kako slijedi:

DIO I. UVOD

Članak 1.

Domašaj ove Konvencije

Ova se Konvencija primjenjuje na ugovore između država.

Članak 2.

Upotreba izraza

1. U svrhe ove Konvencije:

(a) "ugovor" znači međunarodni sporazum koji je u pismenom obliku sklopljen između država i ureden međunarodnim pravom, bilo da je sadržan u jedinstvenoj ispravi ili u dvjema ili u više međusobno povezanih isprava i bez obzira na njegov poseban naziv;

- (b) "ratifikacija", "prihvati", "odobrenje" i "pristup" znači, ovisno o slučaju, tako nazvani međunarodni čin kojim država na međunarodnom planu daje svoj pristanak da bude vezana ugovorom;
- (c) "punomoć" znači ispravu koju izdaje nadležni organ neke države i kojom se određuju jedna ili više osoba da zastupaju tu državu u pregovorima, prilikom usvajanja ili utvrđivanja vjerodostojnosti teksta nekog ugovora, da izraze pristanak te države da bude vezana ugovorom ili da izvrši bilo koji drugi čin koji se tiče tog ugovora;
- (d) "rezerva" znači jednostranu izjavu, bez obzira na to kako je sastavljena ili nazvana, koju država daje prilikom potpisivanja, ratifikacije, prihvata ili odobrenja ugovora ili prilikom pristupa ugovoru, a kojom se želi isključiti ili izmijeniti pravni učinak nekih odredaba tog ugovora u njihovoj primjeni na tu državu;
- (e) "država pregovarateljica" znači državu koja je sudjelovala u sastavljanju i usvajanju teksta ugovora;
- (f) "država ugovornica" znači državu koja je pristala da bude vezana ugovorom, bez obzira na to je li taj ugovor stupio na snagu ili nije;
- (g) "stranka" znači državu koja je pristala da bude vezana ugovorom i za koju je taj ugovor na snazi;
- (h) "treća država" znači državu koja nije stranka ugovora;
- (i) "međunarodna organizacija" znači međuvladinu organizaciju.

2. Odredbe stavka 1. o upotrebi izraza u ovoj Konvenciji ne diraju u upotrebu tih izraza niti u smislu što im ga se može dati u unutrašnjem pravu bilo koje države.

Članak 3.

Međunarodni sporazumi koji nisu obuhvaćeni ovom Konvencijom Ćinjenica što se ova Konvencija ne primjenjuje na međunarodne sporazume sklopljene između država i drugih subjekata međunarodnog prava ili između tih drugih subjekata međunarodnog prava, niti na međunarodne sporazume koji nisu sklopljeni u pismenom obliku, nije na štetu:

- (a) pravne snage tih sporazuma;
- (b) primjene na te sporazume svih pravila izloženih u ovoj Konvenciji kojima bi bili podvrgnuti prema međunarodnom pravu neovisno o Konvenciji;
- (c) primjene Konvencije na odnose između država koji su uređeni međunarodnim sporazumima kojih su također stranke drugi subjekti međunarodnog prava.

Članak 4.

Ova konvencija nema retroaktivni učinak

Ne dirajući u primjenu pravila izloženih u ovoj Konvenciji kojima bi ugovori bili podvrgnuti prema međunarodnom pravu neovisno o ovoj Konvenciji, ona se primjenjuje jedino na ugovore što ih državasklope nakon njezina stupanja na snagu za te države.

Članak 5.

Ugovori koji su ustavni akti međunarodnih organizacija i ugovori usvojeni u krilu neke međunarodne organizacije Ova se Konvencija primjenjuje na svaki ugovor koji je ustavni akt neke međunarodne organizacije i na svaki ugovor usvojen u krilu neke međunarodne organizacije, ne dirajući mjerodavna pravila dotične organizacije.

D I O II.

SKLAPANJE I STUPANJE UGOVORA NA SNAGU

Odjeljak 1.

SKLAPANJE UGOVORA

Članak 6.

Sposobnost država da eklapaju ugovore Svaka država ima sposobnost da sklapa ugovore.

Članak 7.

Punomoć

1. Smatra se da neka osoba zastupa državu glede usvajanja ili utvrđivapja vjerodostojnosti teksta ugovora ili glede izražavanja pristanka te države da bude vezana ugovorom:

(a) ako podnese odgovarajuću punomoć, ili

(b) ako iz prakse zainteresiranih država ili iz drugih okolnosti proistječe da su namjeravale smatrati da glede toga ta osoba zastupa državu i da ne zahtijevaju podnošenje punomoći.

2. Na temelju svojih funkcija i bez obveze da podnesu punomoći, smatra se da svoje države zastupaju:

(a) državni glavari, šefovi vlada i ministri vanjskih poslova glede svih čina koji se odnose na sklapanje ugovora;

(b) šefovi diplomatskih misija glede usvajanja teksta ugovora između države koja akreditira i države u kojoj su akreditirani;

(c) akreditirani predstavnici država na međunarodnoj konferenciji ili u međunarodnoj organizaciji, ili u nekom njezinom organu, glede usvajanja teksta ugovora na toj konferenciji, u toj organizaciji ili u tom organu.

Članak 8.

Naknailno potvrđivanje čina izvršenoga bez ovlaštenja čin što ga u odnosu na sklapanje ugovora izvrši osoba koja se, na temelju Članka 7, ne može smatrati ovlaštenom da glede toga zastupa državu, bez pravnog je učinka, osim ako ga ta država naknadno potvrdi.

Članak 9.

Uavajanje teksta

1. Tekst ugovora usvaja se uz pristanak svih država koje su sudjelovale u njegovu sastavljanju, osim u slučajevima predviđenima u stavku 2.
2. Tekst ugovora na međunarodnoj konferenciji usvaja se dvotrećinskom većinom država koje su nazočne i glasuju, osim ako te drtave, istom većinom, odluče da se primijeni neko drugo pravilo.

Članak 10.

Utvrđivanje vjerodostojnosti teksta

Da je tekst ugovora vjerodostojan i konačan utvrđuje se:

- (a) prema postupku koji je u tom tekstu predviđen ili o kojem su se države koje su sudjelovale u njegovu sastavljanju sporazumjele ili,
- (b) u nedostatku takvoga postupka, potpisom, potpisom ad referendum ili parafom predstavnika tih država teksta ugovora ili završnog akta konferencije u kojem je taj tekst sadržan.

Članak 11 .

Načini izražavanja pristanka državada bude vezana ugovorom Pristanak države da bude vezana ugovorom može biti izražen potpisivanjem, razmjenom isprava koje čine ugovor, ratifikacijom, prihvatom, odobrenjem ili pristupom, ili na bilo koji drugi ugovoreni način.

Članak 12.

Izražavanje pristanka države da bude vezana ugovorom potpisivanjem 1. Pristanak države da bude vezana ugovorom izražava se potpisom predstavnika te države:

- (a) ako ugovor predviđa da će potpisivanje imati takav učinak;
- (b) ako se na drugi način ustanovi da su se državapregovarateljice sporazumjele da potpisivanje ima takav učinak; ili
- (c) ako namjera državada takav učinak dade potpisivanju proistjeće iz punomoći njezina predstavnika ili je izražena tijekom pregovora.

2. U svrhe stavka 1:

- (a) parafiranje teksta vrijedi kao potpisivanje ugovora ako se ustanovi da su se države pregovarateljice tako sporazumjele;

(b) potpisivanje ugovora ad referendum od predstavnika neke države vrijedi kao konačno potpisivanje ugovora ako ta država to potvrdi.

Članak 13.

Izražavanje pristanka država da bude vezana ugovorom razmjenom isprava koje čine ugovor Pristanak država da budu vezane ugovorom međusobnom razmjenom isprava izražava se tom razmjenom:

- (a) ako isprave predvidaju da će njihova razmjena imati takav učinak; ili
- (b) ako se na drugi način ustanovi da su se te države sporazumjеле da će razmjena isprava imati takav učinak.

Članak 14.

Izražavanje pristanka države da bude vezana ugovorom ratifikacijom, prihvatom ili odobrenjem

1. Pristanak države da bude vezana ugovorom izražava se ratifikacijom:

- (a) ako ugovor predviđa da se pristanak izrazi ratifikacijom;
- (b) ako se na drugi način ustanovi da su se države pregovarateljice sporazumjele da će ratifikacija biti nužna;
- (c) ako je predstavnik te države potpisao ugovor uz rezervu ratifikacije; ili
- (d) ako namjera te države da potpiše ugovor uz rezervu ratifikacije proistječe iz punomoći njezina predstavnika ili je izražena tijekom pregovora.

2. Pristanak države da bude vezana ugovorom izražava se prihvatom ili odobrenjem pod uvjetima sličnim onima koji se primjenjuju na ratifikaciju.

Članak 15.

Izražavanje pristanka države da bude vezana ugovorom pristupom Pristanak državada bude vezana ugovorom izražava se pristupom:

- (a) ako ugovor predviđa da takav pristanak ta država može izraziti pristupom;
- (b) ako se na drugi način ustanovi da su se državapregovarateljice sporazumjele da će ta država moći izraziti pristanak pristupom; ili
- (c) ako su se sve stranke naknadno sporazumjele da će ta država moći izraziti takav pristanak pristupom.

Članak 16.

Razmjena ili polaganje isprava o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu

Ako ugovor ne odreduje drukčije, isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu znače pristanak države da bude vezana ugovorom u trenutku:

- (a) njihove razmjene između država ugovornica; (b) njihova polaganja kod depozitara; ili
- (c) njihove notifikacije državama ugovornicama ili depozitaru, ako je tako ugovoren.

Članak 17.

Pristanak države da bude vezana jednim dijelom ugovora i izbor između različitih odredaba

1. Ne dirajući Članke 19. do 23, pristanak države da bude vezana jednim dijelom ugovora ima učinak samo ako to ugovor dopušta ili ako su ostale države ugovornice s time suglasne.
2. Pristanak države da bude vezana ugovorom koji omogućuje izbor između različitih odredaba ima učinak samo ako su odredbe na koje se pristanak odnosi jasno naznačene.

Članak 18.

Obveza da se ne osujeti predmet i svrha ugovora prije nego što stupi na snagu

Država se mora suzdriati od čina koji bi osujetili predmet i svrhu ugovora:

- (a) ako je potpisala ugovor ili razmijenila isprave koje čine ugovor uz rezervu ratifikacije, prihvata ili odobrenja, sve dok jasno ne očituje namjeru da ne postane stranka tog ugovora; ili
- (b) ako je izrazila svoj pristanak da bude vezana ugovorom, u razdoblju prije stupanja ugovora na snagu i pod uvjetom da se to stupanje na snagu neopravdano ne odgodi.

Odjeljak 2.

REZERVE

Članak 19.

Stavljanje rezervi

Prilikom potpisivanja, ratifikacije, prihvata ili odobrenja ugovora ili pristupa ugovoru država može staviti rezervu, osim:

- (a) ako je ta rezerva ugovorom zabranjena;
- (b) ako ugovor predviđa stavljanje samo određenih rezervi, među kojima se dotična rezerva ne nalazi; ili
- (c) u drugim slučajevima, osim navedenih u točkama I (a) i (b), ako je rezerva inkompatibilna s predmetom i svrhom ugovora.

Članak 20.

Prihvaćanje rezervi i prigovora na rezerve

1. Rezervu koju ugovor izrijekom dopušta ne moraju naknadno prihvatiti ostale državaugovornice, osim ako to ugovor predviđa.
2. Ako iz ograničenog broja država pregovarateljica, kao i iz predmeta i svrhe ugovora, proistječe da je primjena ugovora u cijelosti između svih stranaka bitan uvjet pri stanka svake od njih da bude vezana ugovorom, rezervi moraju prihvatiti sve stranke.
3. Ako je ugovor ustavni akt međunarodne organizacije i ako ne odreduje drukčije, potrebno je da rezervi prihvati nadležni organ te organizacije.
4. U slučajevima koji nisu navedeni u prethodnim stavcima i ako ugovor ne odreduje drukčije:
  - (a) prihvati rezerve od neke druge državaugovornice ima za posljedicu da država koja je stavila rezervu postane stranka ugovora u odnosu na tu drugu državu, ako je ugovor na snazi ili kad stupi na snagu za te drtave;
  - (b) prigovor druge države ugovornice na rezervu ne priječi stupanje ugovora na snagu između države koja je stavila prigovor i državakoja je stavila rezervu, osim ako je država koja je stavila prigovor jasno izrazila suprotnu namjeru;
  - (c) čin koji izražava pristanak države da bude vezana ugovorom i koji sadrži rezervu ima učinak čim makar i jedna druga država ugovornica prihvati rezervu.
5. U svrhe stavaka 2. i 4, osim ako ugovor odrecuje drukčije, smatra se da je država prihvatala rezervu ako ne stavi prigovor na rezervi do proteka razdoblja od dvanaest mjeseci od dana primitka notifikacije o rezervi ili do dana kad je izrazila pristanak da bude vezana ugovorom, ako je taj datum kasniji.

Članak 21.

Pravni učinak rezervi i prigovora na rezerve

1. Rezerva stavljeni prema nekoj drugoj stranki u skladu s Člancima 19, 20. i 23:
  - (a) mijenja za državu koja je stavila rezervu u njezinim odnosima s tom drugom strankom odredbe ugovora na koje se odnosi rezervi u onoj mjeri u kojoj to rezerva predviđa; i
  - (b) mišljenja te odredbe u istoj mjeri za tu drugu stranku u njezinim odnosima s državom koja je stavila rezervu.
2. Rezerva ne mijenja odredbe ugovora za ostale stranke ugovora u njihovim međusobnim odnosima.
3. Ako se država koja je stavila prigovor na rezervu nije usprotivila stupanju na snagu ugovora između nje i državakoja je stavila rezervu, odredbe na koje se odnosi rezervi ne primjenjuju se između tih dviju država u onoj mjeri u kojoj to rezerva predviđa.

Članak 22.

Povlačenje rezervi i prigovora na rezerve

1. Ako ugovor ne određuje drukčije, rezerva se može u svako doba povući, a da za njezino povlačenje nije potreban pristanak države koja je prihvatile rezervu.
2. Ako ugovor ne određuje drukčije, prigovor na rezervu može se u svako doba povući.
3. Ako ugovor ne određuje drukčije ili ako nije drukčije ugovoren:
  - (a) povlačenje rezerve ima učinak prema drugoj državi ugovornici tek kada ta država o tome primi notifikaciju; (b) povlačenje prigovora na rezervu ima učinak tek kada država koje je stavila rezervu primi notifikaciju o tom povlačenju.

Članak 23.

Postupak glede rezervi

1. Rezerva, izričiti prihvat rezerve i prigovor na rezervu moraju se sastaviti u pismenom obliku i priopćiti državama ugovornicama i ostalim državama koje imaju pravo postati stranke ugovora.
2. Ako se rezerva stavlja prilikom potpisivanja ugovora uz rezervu ratifikacije, prihvata ili odobrenja, država koja ju je stavila mora je izričito potvrditi u trenutku kad izražava svoj pristanak da bude vezana ugovorom. U takvom će se slučaju smatrati da je rezerva stavljen na onoga dana kad je potvrđena.
3. Izričiti prihvat rezerve ili prigovora na rezervu ne treba potvrditi ako prethodi potvrđivanju rezerve.
4. Povlačenje rezerve ili prigovora na rezervu mora se sastaviti u pismenom obliku.

Odjeljak 3.

STUPANJE NA SNAGU I PRIVREMENA PRIMJENA UGOVORA

Članak 24.

Stupanje na snagu

1. Ugovor stupa na snagu na način i na dan koji su utvrdeni njegovim odredbama ili sporazumno između država pregovarateljica.
2. U nedostatku takve odredbe ili takvog sporazuma, ugovor stupa na snagu čim sve države pregovarateljice izraze pristanak da budu vezane ugovorom.
3. Ako država izrazi pristanak da bude vezana ugovorom bilo kojega dana nakon stupanja ugovora na snagu, za tu državu ugovor stupa na snagu toga dana, osim ako ugovor određuje drukčije.

4. Odredbe ugovora koje uredaju utvrđivanje vjerodostojnosti njegova teksta, izražavanje pristanka dr.ava da budu vezane ugovorom, način ili dan njegova stupanja na snagu, rezerve, funkcije depozitara, kao i ostala pitanja koja se nužno postavljaju prije nego što ugovor stupa na snagu, primjenjuju se čim se njegov tekst usvoji.

Članak 25.

Privremena primjena

1. Ugovor ili dio ugovora privremeno se primjenjuje dok ugovor ne stupa na snagu:

- (a) ako sam ugovor tako odreduje; ili
- (b) ako su se države pregovarateljice na neki drugi način tako sporazumjele.

2. Osim ako ugovor odreduje drukčije ili ako su se države pregovarateljice drukčije sporazumjele, privremena primjena ugovora ili dijela ugovora u odnosu na neku dr. avu prestaje ako ta država notificira ostalim državama između kojih se ugovor privremeno primjenjuje svoju namjeru da ne postane stranka ugovora.

D I O III.

POŠTOVANJE, PRIMJENA I TUMAČENJE UGOVORA

Odjeljak 1.

POŠTOVANJE UGOVORA

Članak 26

Pactra sunt servanda

Svaki ugovor koji je na snazi veže stranke i one ga moraju izvršavati u dobroj vjeri.

Članak 27.

Unutrašnje pravo i poštovanje ugovora

Stranka se ne može pozivati na odredbe svoga unutrašnjeg prava da bi opravdala neizvršavanje ugovora. To pravilo ne dira Članak 46.

Odjeljak 2.

PRIMJENA UGOVORA

Članak 28.

Ugovori nemaju retroaktivni učinak

Ako drukčija namfera ne proistječe iz ugovora ili ako nije na drugi način izražena, odredbe ugovora ne vežu stranku glede bilo kojeg čina Ili činjenice koji su prethodili datumu stupanja tog ugovora na snagu za tu stranku, niti glede bilo koje situacije koja je prestala postojati prije tогa datuma.

Članak 29.

Teritorijalna primjena ugovora

Ako drukčija namjera ne proistječe iz ugovora ili ako nije na drugi način izražena, ugovor veže svaku stranku za čitavo njezino područje.

Članak 30.

Primjena uzastopnih ugovora o istom predmetu

1. Uz rezervu odredaba Članka to3. Povelje Ujedinjenih naroda, prava i obveze dražva stranaka uzastopnih ugovora o istom predmetu utvrđuju se u skladu sa slijedećim stavcima.
  2. Ako neki ugovor određuje da je podređen prijašnjem ili kasnijem ugovoru ili da ga ne treba smatrati inkompatibilnim s tim drugim ugovorom, odredbe toga drugog ugovora imaju prednos1.
  3. Ako su sve stranke prijašnjeg ugovora također stranke kasnijeg ugovora, a da prijašnji ugovor nije prestao niti je njegova primjena suspendirana na temelju Članka 59, prijašnji se ugovor primjenjuje samo u onoj mjeri u kojoj su njegove odredbe kompatibilne s odredbama kasnijeg ugovora.
  4. Ako sve stranke prijašnjeg ugovora nisu stranke kasnijeg ugovora:
    - (a) u odnosima između država stranaka obaju ugovora primjenjuje se pravilo izloženo u stavku 3;
    - (b) u odnosima između državastranke obaju ugovora i države stranke samo jednog od tih ugovora, ugovor kojega su stranke obje države ureduje njihova uzajamna prava i obveze.
5. Stavak 4. ne dira u Članak 41, u bilo koje pitanje prestanka ili suspenzije primjene ugovora na temelju Članka eo, niti u bilo koje pitanje odgovornosti koje bi za državu proizшло iz sklapanja ili primjene nekog ugovora kojega su odredbe inkompatibilne s obvezama što ih je preuzela prema nekoj drugoj državi na temelju nekoga drugog ugovora.

Odjeljak 3.

TUMAČENJE UGOVORA

Članak 31.

Opće pravilo o tumačenju

1. Ugovor se mora tumačiti u dobroj vjeri, prema uobičajenom smislu izraza iz ugovora u njihovu kontekstu i u svjetlu predmeta i svrhe ugovora.

2. U svrhu tumačenja ugovora, osim teksta, uključujući preambulu i priloge, kontekst obuhvaća:

- (a) svaki sporazum koji se odnosi na ugovor, a kojeg su sve stranke sklopile u svezi s ugovorom;
- (b) svaku ispravu koju jedna ili više stranaka sastave u svezi s ugovorom, a koju ostale stranke prihvate kao ispravu koja se odnosi na ugovor.

3. Zajedno s kontekstom, vodit će se računa:

- (a) o svakom naknadnom sporazumu između stranaka o tumačenju ugovora ili o primjeni njegovih odredba;
- (b) o svakoj naknadnoj praksi u primjeni ugovora kojom se ustanovljuje sporazum između stranaka o tumačenju ugovora;
- (c) o svakom mjerodavnom pravilu međunarodnog prava primjenjivom na odnose između stranaka.

4. Poseban smisao pridaje se nekom izrazu ako je ustanovljeno da je to bila namjera stranaka.

Članak 32.

Dopunska sredstva tumačenja

Na dopunska sredstva tumačenja, uključujući pripremne radove i okolnosti pod kojima je ugovor sklopljen, može se pozivati da bi se potvrdio smisao koji proistječe iz primjene Članka 31, ili da bi se odredio smisao kad je tumačenje prema Članku 31:

- (a) dvosmisленo ili nejasno; ili
- (b) dovodi do ishoda koji je očito besmislen ili nerazuman.

Članak 33.

Tumačenje ugovora kojih je vjerodostojnost teksta utvrđena na dva ili više jezika

1. Ako je vjerodostojnost teksta ugovora utvrđena na dva ili više jezika, njegov je tekst jednako mjerodavan na svakom od tih jezika, osim ako ugovor odreduje ili se stranke sporazumiju da u slučaju neslaganja prednost ima jedan određeni tekst.

2. Prijevod ugovora na nekom drugom jeziku, osim jezika na kojima je vjerodostojnost teksta utvrđena, smatra se vjerodostojnim tekstrom samo ako to ugovor predviđa ili ako su se stranke o tome sporazumjele.

3. Smatra se da izrazi u ugovoru imaju isto značenje u svakom vjerodostojnjem tekstu.

4. Osim u slučaju kad određeni tekst ima prednost na temelju stavka 1, ako usporedba vjerodostojnih tekstova pokaže razliku u smislu koju primjenom Članka 31. i 32. nije moguće otkloniti, usvaja se smisao koji, uzimajući u obzir predmet i svrhu ugovora, najbolje uskladuje te tekstove.

Odjeljak 4.

UGOVORI I TREĆE DRŽAVE

Članak 34.

Opće pravilo o trećim Državama

Ugovor ne stvara ni obveze ni prava za treću državu bez njezina pristanka.

Članak 35.

Ugovori koji predviđaju obveze za treće države

Za treću državu nastaje obveza na temelju odredbe ugovora ako stranke tog ugovora namjeravaju tom odredbom stvoriti obvezu i ako treća država izrijekom, u pismenom obliku, prihvati tu obvezu.

Članak 36.

Ugovori koji predviđaju prava za treće države

1. Za treću državu nastaje pravo na temelju odredbe ugovora ako stranke tog ugovora namjeravaju tom odredbom dati pravo bilo trećoj državi ili skupini država kojoj ona pripada, bilo svim državama, i ako treća država na to pristane. Njezin se pristanak pretpostavlja sve dok nema suprotnih naznaka, osim ako ugovor odreduje drugčije.

2. Država koja ostvaruje pravo primjenom stavka 1. dužna je poštovati uvjete za ostvarivanje tога prava, predviđene u ugovoru ili ustanovljene u skladu s njegovim odredbama.

Članak 37.

Opozivljanje ili izmjena obveza ili prava trećih država

1. Kad je obveza za treću državu nastala sukladno Članku 35, može se opozvati ili izmijeniti samo uz pristanak stranaka ugovora i treće države, ako se ne ustanovi da je drugčije ugovorenno.

2. Kad je pravo za treću državu nastalo sukladno Članku 36, stranke ga ne mogu opozvati ili izmijeniti ako se ustanovi da se to pravo ne može opozvati ili izmijeniti bez pristanka treće države.

Članak 38.

Pravila ugovora koja postaju obvezatna za treće države nastankom međunarodnog običaja

Nijedna odredba Članak 34. do 37. ne prijeći da pravilo izloženo u ugovoru postane obvezatno za treću državu kao običajno pravilo međunarodnog prava koje se kao takvo priznaje.

D I O IV.

IZMJENA I PREINAKA UGOVORA

Članak 39.

Opće pravilo o izmjeni ugovora

Ugovor se može izmijeniti sporazumom između stranaka. Ako ugovor ne određuje drukčije, na takav se sporazum primjenjuju pravila izložena u djelu II.

Članak 40.

Izmjena mnogostranih ugovora

1. Ako ugovor ne određuje drukčije, izmjenu mnogostranih ugovora uređuju slijedeći stavci.
2. Svaki se prijedlog izmjene mnogostranog ugovora u odnosima između svih stranaka mora notificirati svim državama ugovornicama i svaka od njih ima pravo sudjelovati
  - (a) u odlučivanju o tome što treba poduzeti na temelju tog prijedloga;
  - (b) u pregovorima i u sklapanju svakog sporazuma o izmjeni ugovora.
3. Svaka država koja ima pravo da postane stranka ugovora ima također pravo da postane stranka izmijenjenog ugovora.
4. Sporazum o izmjeni ne veže države koje su već stranke ugovora, a koje ne postanu stranke tog sporazuma; na te se države primjenjuje točka (b) stavka 4. Članka 30.
5. Svaka država koja postane stranka ugovora nakon što sporazum o izmjeni stupi na snagu, ako ne izrazi drukčiju namjeru, smatra se:
  - (a) strankom izmijenjenog ugovora; i
  - (b) strankom neizmijenjenog ugovora u odnosu na svaku stranku ugovora koja nije vezana sporazumom o izmjeni.

Članak 41.

Sporazumi radi preinake mnogostranih ugovora u odnosima između samo nekih stranaka

1. Dvije ili više stranaka mnogostranog ugovora mogu sklopiti sporazum radi preinake ugovora samo glede njihovih međusobnih odnosa:
  - (a) ako ugovor predvida mogućnost takve preinake; ili
  - (b) ako takva preinaka nije ugovorom zabranjena i:
    - (i) nije na štetu uživanja prava što ih ostale stranke izvode iz ugovora, niti izvršavanja njihovih obveza; i

(ii) ne odnosi se na odredbu od koje bi odstupanje dovelo do inkompatibilnosti s efektivnim ostvarenjem predmeta i svrhe ugovora u cijelosti.

2. Ako u slučaju predviđenom u točki (a) stavka 1. ugovor ne odreduje drukčije, dotične stranke moraju ostalim strankama notificirati svoju namjeru da sklope sporazum i preinake ugovora što ih taj sporazum predvida.

D I O V.

NIŠTAVOST, PRESTANAK I SUSPENZIJA PRIMJENE UGOVORA

Odjeljak 1.

OPĆE ODREDBE

Članak 42.

Valjanost i ostajanje ugovora na snazi

1. Valjanost ugovora ili pristanka drLave da bude vezana ugovorom može se osporiti samo primjenom ove Konvencije.

2. Do prestanka ugovora, njegova otkazivanja ili povlačenja neke stranke može doći samo primjenom odredaba ugovora ili ove Konvencije. Isto pravilo vrijedi za suspenziju primjene ugovora.

Članak 43.

Obvezе koje nameće međunarodno pravo neovisno o ugovoru

Ništavost, prestanak ili otkaz ugovora, povlačenje neke stranke iz njega ili suspenzija njegove primjene, ako su posljedica primjene ove Konvencije ili odredaba ugovora, ni na koji način ne utječe na dužnost državada ispunjava svaku obvezu sadržanu u ugovoru, kojoj je podvrgnuta prema međunarodnom pravu neovisno o tom ugovoru.

Članak 44.

Djeljivost odredaba ugovora

1. Pravom da otkaže ugovor, da se iz njega povuče ili da suspendira njegovu primjenu, pridvidenim u ugovoru ili koje proizlazi iz Članka 5e, stranka se može koristiti samo glede čitavog ugovora, osim ako ugovor odreduje drukčije ili ako se stranke drukčije sporazumiju.

2. Na uzrok ništavosti ili prestanka ugovora, povlačenja neke stranke ili suspenzije primjene ugovora što ga priznaje ova Konvencija može se pozvati samo glede čitavog ugovora, osim pod uvjetima predv_idenima u slijedećim stavcima ili u Članku 60.

3. Kad se uzrok o kojemu je riječ odnosi samo na neke određene klauzule, može se na njega pozvati samo glede tih klauzula:

- (a) ako se te klauzule mogu odijeliti od ostatka ugovora što se tiče njihove primjene;
  - (b) ako iz ugovora proistječe ili je na drugi način ustanovljeno da prihvatanje tih klauzula nije za drugu stranku ili za ostale stranke ugovora bilo bitna osnova njihova pristanka da budu vezane ugovorom u cijelosti; i
  - (c) ako nastavljanje izvršavanja ostatka ugovora ne bi bilo nepravedno.
4. U slučajevima koji potpadaju pod Članke 49. i 50. država koja ima pravo da se pozove na prijevaru ili korupciju može to učiniti bilo glede čitavog ugovora ili, u slučaju navedenom u stavku 3, nekih određenih klauzula.
5. U slučajevima predviđenima u Člancima 51., 52. i 53. odredbe ugovora nije dopušteno dijeliti.

Članak 45.

Gubitak prava pozivanja na uzrok ništavosti ugovora, njegova prestanka, povlačenja iz njega ili suspenzije njegove primjene Država se, nakon što je upoznata s činjenicama, ne muže pozvati na uzrok ništavosti ugovora, njegova prestanka, povlačenja iz njega ili suspenzije njegove primjene na temelju Članaka 46. do 50. ili Članaka 60. i 62:

- (a) ako se ta država izrijekom suglasila, ovisno o slučaju, da je ugovor valjan, da ostaje na snazi ili da se dalje primjenjuje, ili
- (b) ako se zbog njezina ponašanja mora smatrati da je ta država pristala na to, ovisno o slučaju, da je ugovor valjan, da ostaje na snazi ili da se dalje primjenjuje.

Odjeljak 2.

NIŠTAVOST UGOVORA

Članak 46.

Odredbe unutrašnjeg prava o nadležnosti za sklapanje ugovora

1. Država se ne može pozvati na činjenicu da je njezini pristanak da bude vezana ugovorom izražen kršenjem neke odredbe njezina unutrašnjeg prava o nadležnosti za sklapanje ugovora kao na uzrok koji ništi njezin pristanak, osim ako je to kršenje bilo očito i tiče se nekoga bitnog pravila njezina unutrašnjeg prava.
2. Kršenje je očito ako je objektivno jasno svakoj državi koja se glede toga ponaša u skladu s uobičajenom praksom i u dobroj vjeri.

Članak 47.

Posebno ograničenje ovlasti za izražavanje pristanka država Ako je ovlast nekoga predstavnika da izrazi pristanak države da bude vezana određenim ugovorom bila predmet posebnog ograničenja, na činjenicu da taj predstavnik nije uzeo u obzir to ograničenje ne može se pozivati

kao na uzrok koji ništi pristanak što ga je izrazio, osim ako je ograničenje, prije nego što je izrazio taj pristanak, notificirano ostalim državama pregovarateljicama.

Članak 48.

Bludnja 1.

Država se može pozvati na bludnju u ugovoru kao na uzrok koji ništi njezin pristanak da bude vezana ugovorom ako se bludnja odnosi na činjenicu ili situaciju za koju je ta država pretpostavljala da postoji u trenutku kad je ugovor sklopljen i koja je bila bitna osnova njezina pristanka da bude vezana tim ugovorom.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se ako je dotična država svojim ponašanjem pridonijela toj bludnji ili ako su okolnosti bile takve da je morala biti upozorenja na mogućnost bludnje.

3. Bludnja koja se odnosi samo na redakciju teksta ugovora nije na štetu njegove valjanosti; u tom se slučaju primjenjuje Članak 79.

Članak 49.

Prijevara

Ako je država prijevarnim ponašanjem druge države pregovarateljice navedena da sklopi ugovor, može se pozvati na prijevaru kao na uzrok koji ništi njezin pristanak da bude vezana tim ugovorom.

Članak 50.

Korupcija predstavnika države

Ako je izraženi pristanak državada bude vezana ugovorom posljedica korupcije njezina predstavnika izravnim ili neizravnim djelovanjem druge državapregovarateljice, prva se država može pozvati na tu korupciju kao na uzrok koji ništi njezin pristanak da bude vezana tim ugovorom.

Članak 51.

Prisila izvršena na predstavnika države

Izraženi pristanak država da bude vezana ugovorom koji je posljedica prisile izvršene na njezina predstavnika, činima ili prijetnjama upravljenima protiv njega, bez ikakvog je pravnog učinka.

Članak 52.

Prisila na dria,vu izvršena prijetnjom ili upotrebom sile Ništav je svaki ugovor koji je sklopljen kao posljedica prijetnje silom ili upotrebe sile protivno načelima međunarodnog prava utjelovljenima u Povelji Ujedinjenih naroda.

Članak 53.

Ugovori koji su suprotni imperativnoj normi općega međunarodnog prava (“ius cogens”)

Ništav je svaki ugovor koji je u trenutku sklapanja suprotan imperativnoj normi općega međunarodnog prava. U svrhe ove Konvencije, imperativna norma općega međunarodnog prava je norma što ju je prihvatile i priznala čitava međunarodna zajednica država kao normu od koje nije dopušteno nikakvo odstupanje i koja se može izmijeniti samo novom normom općega međunarodnog prava iste prirode.

Odjeljak 3.

PRESTANAK I SUSPENZIJA UGOVORA

Članak 54.

Prestanak ugovora ili povlačenje iz njega na temelju odredaba ugovora ili uz pristanak stranaka

Do prestanka ugovora ili povlačenja neke stranke može doći:

(a) u skladu s odredbama ugovora; ili

(b) u svako doba, uz pristanak svih stranaka, nakon konzultacije s ostalim državama ugovornicama.

Članak 55.

Smanjenje broja stranaka mnogostranog ugovora ispod broja potrebnog za njegovo stupanje na snagu

Ako ugovor ne odreduje drukčije, mnogostrani ugovor ne prestaje s jedinog razloga što je broj stranaka pao ispod broja potrebnog za njegovo stupanje na snagu.

Članak 58.

Otkazivanje ugovora ili povlačenje iz ugovora koji ne sadri odredbe o prestanku, otkazivanju ili povlačenju

1. Ugovor koji ne sadri odredbe o svome prestanku i ne predviđa da se moje otkazati ili se iz njega povući ne moje biti predmet otkazivanja ili povlačenja, osim:

(a) ako je ustanovljeno da je namjera stranaka bila da prihvate mogućnost otkazivanja ili povlačenja; ili

(b) ako se pravo otkazivanja ili povlačenja moje izvesti iz prtrode ugovora.

2. Stranka mora najmanje dvanaest mjeseci unaprijed notificirati svoju namjeru da otkaže ugovor ili da se iz njega povuče na temelju stavka 1.

Članak 57.

Suspenzija ugovora na temelju njegovih ~ odredaba ili uz pristanak stranaka

Primjena ugovora prema svim strankama ffi nekoj određenoj stranki može se suspendirati:

- (a) u skladu s odredbama ugovora; ili
- (b) u svako doba, uz pristanak svih stranaka, nakon konzultacije s ostalim državama ugovornicama.

Članak 58.

Suspenzija primjene mnogostranog ugovora sporazumom samo između nekih stranaka

1. Dvije ili više stranaka mnogostranog ugovora mogu sklopiti sporazum kojim se suspendira, privremeno i samo između njih, primjena odredaba ugovora:

- (a) ako ugovor predviđa mogućnost takve suspenzije; ili
  - (b) ako takva suspenzija nije ugovorom zabranjena i:
    - (i) nije na štetu učinjanja prava što ih ostale stranke izvode iz ugovora, niti izvršavanja njihovih obveza; i
    - (ii) nije inkompatibilna s predmetom i svrhom ugovora.
2. Ako u slučaju predviđenom u točki (a) stavka 1. ugovor ne određuje drugčije, dotične stranke moraju ostalim strankama notificirati svoju namjeru da sklope sporazum i odredbe ugovora primjenu kojih namjeravaju suspendirati.

Članak 59.

Prestanak ili suspenzif a primjene ugovora prouzročeni sklapanjem kasnijeg ugovora

1. Smatra se da ugovor prestaje ako sve stranke tog ugovora kasnije sklope ugovor o istom predmetu i:

- (a) ako iz kasnijeg ugovora proistječe ili ako je na drugi način ustanovljena namjera stranaka da predmet treba da bude ureden tim ugovorom; ili
- (b) ako su odredbe kasnijeg ugovora inkompatibilne s odredbama prijašnjeg ugovora do te mjeru da je nemoguće istodobno primjenjivati oba ugovora.

2. Smatra se da je primjena prijašnjeg ugovora suspendirana ako to proistječe iz kasnijeg ugovora ili ako je na drugi način ustanovljeno da je to bila namjera stranaka.

Članak 60.

Prestanak ili suspenzija primjene ugovora kao posljedica njegove povrede

1. Bitna povreda dvostranog ugovora od jedne stranke ovlašćuje drugu stranku da se pozove na povredu kao na uzrok prestanka ugovora ili suspenzije njegove primjene u cijelosti ili djelomice.

2. Bitna povreda mnogostranog ugovora od jedne stranke ovlašćuje:

- (a) ostale stranke da jednoglasnim sporazumom suspendiraju primjenu ugovora u cijelosti ili djelomice ili da ga dokinu:

- (i) u odnosima između njih i državapovrediteljice, ili (ii) između svih stranaka;
- (b) povredom osobito oštećenu stranku da se na povredu pozove kao na uzrok suspenzije primjene ugovora u cijelosti ili djelomice, u odnosima između nje i državapovrediteljice;
- (c) svaku stranku, osim državapovrediteljice, da se pozove na povredu kao na uzrok suspenzije primjene ugovora u cijelosti ili djelomice u odnosu na samu sebe, ako je taj ugovor takve prirode da bitna povreda njegovih odredaba od jedne stranke korjenito mijenja poloaj svake stranke što se tiče budućeg izvršavanja njezinih obveza na temelju ugovora.

3. U svrhe ovoga Članka, bitnu povredu ugovora čini: (a) odbacivanje ugovora koje nije predviđeno ovom Konvencijom; ili

(b) povreda odredbe bitne za ostvarenje predmeta ili svrhe ugovora.

4. Prethodni stavci ne diraju nijednu odredbu ugovora koja se primjenjuje u slučaju povrede.

5. Stavci 1. do 3. ne primjenjuju se na odredbe ugovora o zaštiti čovjeka što ih sadrje ugovori humanitarnog karaktera, osobito ne na odredbe koje zabranjuju svaki oblik represalija prema osobama koje su tim ugovorima zaštićene.

Članak 61.

Naknadna nemogućnost izvršenja

1. Stranka se može pozvati na nemogućnost izvršenja ugovora kao na uzrok njegova prestanka ili povlačenja iz njega ako je ta nemogućnost posljedica konačnog nestanka ili uništenja predmeta prijeko potrebnoga za izvršenje ugovora. Ako je nemogućnost privremena, moje se na nju pozvati samo kao na uzrok suspenzije primjene ugovora.

2. Stranka se ne moje pozvati na nemogućnost izvršenja kao na uzrok prestanka ugovora, povlačenja iz njega ili suspenzije njegove primjene ako je ta nemogućnost posljedica kršenja, od te stranke, obveze iz ugovora ili bilo koje druge preuzete međunarodne obveze prema svakoj drugoj stranki ugovora.

Članak 62.

Temeljna promjena okolnosti

1. Na temeljnu promjenu okolnosti koja se zbila u odnosu na one koje su postojale u trenutku sklapanja ugovora, a koju stranke nisu predvidjele, ne moje se pozivati kao na uzrok prestanka ugovora ili povlačenja iz njega, osim:

- (a) ako je postojanje tih okolnosti bilo bitna osnova pristanka stranaka da budu vezane ugovorom; i
- (b) ako je učinak te promjene korjenita promjena domaćaja obveza koje prema ugovoru još treba izvršiti.

2. Na temeljnu promjenu okolnosti ne može se pozivati kao na uzrok prestanka ugovora ili povlačenja iz njega: (a) ako se ugovorom ustanavljuje granica; ili
(b) ako je temeljna promjena posljedica kršenja, od stranke koja se na tu promjenu poziva, obveze iz ugovora ili bilo koje druge preuzete međunarodne obveze prema svakoj drugoj stranki ugovora.
3. Ako se, na temelju prethodnih stavaka, stranka može pozvati na temeljnu promjenu okolnosti kao na uzrok prestanka ugovora ili povlačenje iz njega, ona se također može na nju pozvati samo radi suspenzije primjene ugovora.

Članak 63.

Prekid diplomatskih ili konzularnih odnosa

Prekid diplomatskih ili konzularnih odnosa između stranaka ugovora ne utječe na pravne odnose ustanovljene ugovorom izmeciu tih stranaka, osim ako je postojanje diplomatskih ili konzularnih odnosa prijeko potrebno za primjenu ugovora.

Članak 64.

Nastanak nove imperativne norme općega međunarodnog prava (“ius cogens”)

Ako nastane nova imperativna norma općega međunarodnog prava, svaki ugovor koji je suprotan toj normi postaje ništav i prestaje.

Odjeljak 4.

POSTUPAK

Članak 65.

Podvrgavanje postupku glede ništavosti ugovora, njegova prestanka, povlačenja iz njega ili suspenzije njegove primjene

1. Stranka koja se, na temelju odredaba ove Konvencije, pozove bilo na to da postoji mana u njezinu pristanku da bude vezana ugovorom, bilo na uzrok osporavanja valjanosti ugovora, njegova prestanka, povlačenja iz njega ili suspenzije njegove primjene, mora svoj zahtjev notificirati ostalim strankama. Notifikacija mora navesti mjeru koja se predlaže glede ugovora i razloge za to.
2. Ako u roku koji, osim u slučajevima osobite hitnosti, ne smije biti kraći od tri mjeseca od primitka notifikacije, nijedna stranka ne stavi prigovor, stranka koja je izvršila notifikaciju može, na način predviđen u Članku 67, poduzeti mjeru koju je predložila.
3. Ako je, međutim, prigovor stavila bilo koja druga stranka, stranke moraju tražiti rješenje pomoću sredstava navedenih u Članku 33. Povelje Ujedinjenih naroda.

4. Ništa u prethodnim stavcima nije na štetu prava ili obveza stranaka prema svakoj odredbi koja je između njih na snazi, a koja se tiče rješavanja sporova.

5. Ne dirajući Članak 45, činjenica da država nije izvršila notifikaciju propisanu u stavku 1, ne sprečava je da takvu notifikaciju izvrši kao odgovor nekoj drugoj stranki koja traži izvršenje ugovora ili se poziva na njegovo kršenje.

Članak 66.

Postupci sudskog rješavanja, arbitraže i mirenja

Ako tijekom dvanaest mjeseci nakon datuma stavljanja prigovora nije postignuto rješenje na temelju stavka 3. Članka 65, primjenjuju se ovi postupci:

(a) svaka stranka spora o primjeni ili tumačenju Članka 53. ili s4. može tužbom podvrgnuti spor na rješavanje Međunarodnom sudu, osim ako stranke suglasno odluče spor podvrgnuti arbitraži;

(b) svaka stranka spora o primjeni ili tumačenju bilo kojega drugog Članka dijela V. ove Konvencije može pokrenuti postupak naveden u Prilogu Konvenciji, podnošenjem u tu svrhu zahtjeva glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.

Članak 67.

Isprave kojima se proglašava ništavost ugovora, njegov prestanak, povlačenje iz njega ili suspenzija njegove primjene

1. Notifikacija predviđena u stavku 1. Članka 65. mora se izvršiti u pismenom obliku.

2. Svaki čin kojim se proglašava ništavost ugovora, njegov prestanak, povlačenje iz njega ili suspenzija njegove primjene na temelju odredaba tog ugovora ili stavka 2. ili 3. Članka 65, mora se putem isprave priopćiti ostalim strankama. Ako ispravu ne potpiše državni glavar, šef vlade ili ministar vanjskih poslova, predstavnika države koja daje priopćenje može se pozvati da podnese svoju punomoć.

Članak 66.

Opozivanje notifikacija i isprava predviđenih u Člancima 85. i 67.

Notifikacija ili isprava koja je predviđena u Člancima 65. i 67. može se, prije nego što proizvede učinak, opozvati u svako doba.

Odjeljak 5.

POSLJEDICE NIŠTAVOSTI, PRESTANKA ILI SUSPENZIJE PRIMJENE UGOVORA

Članak 69.

Posljedice ništavosti ugovora

1. Ništav je onaj ugovor ništavost kojega je ustanovljena na temelju ove Konvencije. Odredbe ništavog ugovora bez pravne su snage.
2. Ako su ipak na osnovi takvog ugovora izvršeni čini: (a) svaka stranka može zatražiti od svake druge stranke da u njihovim međusobnim odnosima, koliko je to moguće, uspostavi stanje koji bi postojalo da ti čini nisu izvršeni;
- (b) čini izvršeni u dobroj vjeri prije pozivanja na ništavost nisu postali protupravni samim tim što je ugovor ništav
3. U slučajevima koji potпадaju pod Članak 49, 50, 51. ili 52, stavak 2. ne primjenjuje se na stranku kojoj se pripisuje prijevara, korupcija ili prisila.
4. U slučaju kad je pristanak neke državada bude vezana mnogostranim ugovorom ništav, prethodna se pravila primjenjuju na odnose između te države i stranaka ugovora.

Članak 70.

Posljedice prestanka ugovora

1. Osim ako ugovor odreduje drukčije ili ako se stranke drukčije sporazumiju, prestanak ugovora na temelju njegovih odredaba ili u skladu s ovom Konvencijom:
  - (a) oslobada stranke obveze da nastave s izvršavanjem ugovora;
  - (b) nije na štetu nikakvog prava, obveze ili pravnog položaja stranaka nastalih izvršavanjem ugovora prije njegova prestanka.
2. Ako neka država otkaže mnogostrani ugovor ili se iz njega povuče, stavak 1. primjenjuje se na odnose između te države i svake od ostalih stranaka ugovora od datuma kada taj otkaz ili to povlačenje stupa na snagu.

Članak 71.

Posljedice ništavosti ugovora koji je suprotan imperativnoj normi općega međunarodnog prava

1. Ako je ugovor ništav na temelju Članka 53, stranke su dužne:
  - (a) otkloniti, koliko je to moguće, posljedice svakog čina izvršenog na temelju odredbe koja je suprotan imperativnoj normi općega međunarodnog prava; i
  - (b) uskladiti svoje međusobne odnose s imperativnom normom općega međunarodnog prava.
2. Ako ugovor postaje ništav i prestaje na temelju Članka 64, prestanak ugovora:
  - (a) oslobada stranke obveze da nastave s izvršavanjem ugovora;
  - (b) nije na štetu nikakvog prava, obveze ili pravnog položaja stranaka nastalih izvršavanjem ugovora prije njegova prestanka; međutim, ta se prava, te obveze ili taj položaj mogu zadrijeti

jedino ako njihovo zadržavanje samo po sebi nije suprotno novoj imperativnoj normi općega međunarodnog prava.

Članak 72.

Posljedice suspenzije primjene ugovora

1. Osim ako ugovor odreduje drukčije ili ako se stranke drukčije sporazumiju, suspenzija primjene ugovora na temelju njegovih odredaba ili u skladu s ovom Konvencijom:

- (a) oslobada stranke između kojih je primjena ugovora suspendirana obveza izvršavanja ugovora u njihovim međusobnim odnosima za razdoblje suspenzije;
- (b) ne utječe inače na pravne odnose između stranaka ustanovljene ugovorom.

2. Za vrijeme razdoblja suspenzije stranke se moraju suzdržavati od svih čina koji bi mogli prijeći ponovnu primjenu ugovora.

DIO VI.

RAZNE ODREDBE

Članak 73.

Slučajevi sukcesije država, odgovornosti države ili izbjivanja neprijateljstava

Odredbe ove Konvencije ne diraju ni u jedno pitanje koji bi što se tiče ugovora moglo proizići iz sukcesije država, iz međunarodne odgovornosti državali iz izbjivanja neprijateljstava između država.

Članak 74.

Diplomatski ili konzularni odnosi i sklapanje ugovora Prekid ili nepostajanje diplomatskih ili konzularnih odnosa između dviju ili više država ne prijeći sklapanje ugovora između tih država. Sklapanje ugovora samo po sebi ne utječe na diplomatske ili konzularne odnose.

Članak 75.

Slučaj država agresora

Odredbe ove Konvencije ne utječu ni na kakve obveze koje bi glede ugovora mogle proizići za državu agresora iz mjera koje se poduzimaju u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda s obzirom na agresiju koju je ta država izvršila.

D I O VII.

DEPOZITARI, NOTIFIKACIJE, ISPRAVCI I REGISTRACIJA

Članak 76.

Depozitari ugovora

1. Države pregovarateljice mogu odrediti depozitara ugovora bilo u samom ugovoru ili na neki drugi način. Depozitar može biti jedna ili više država, međunarodna organizacija ili najviši službenik takve organizacije.

2. Funkcije depozitara ugovora međunarodnog su karaktera i depozitar je dužan nepristrano djelovati u njihovu obavljanju. Posebice činjenica da ugovor nije stupio na snagu između nekih stranaka ili da je došlo do neslaganja između neke države i depozitara glede obavljanja funkcija potonjega, ne utjeće na tu obvezu.

Članak 77.

Funkcije depozitara

1. Osim ako ugovor određuje drukčije ili ako su se državaugovornice drukčije sporazumjele, funkcije su depozitara osobito:

- (a) pohraniti izvorni tekst ugovora i punomoći koje mu budu predane;
- (b) izraditi ovjerene prijepise izvornog teksta i sve ostale tekstove ugovora na drugim jezicima koji mogu biti predviđeni ugovorom te ih dostaviti strankama i državama koje imaju pravo postati stranke ugovora;
- (c) primati sve potpise ugovora te primati i pohraniti sve isprave, notifikacije i priopćenja što se na njega odnose;
- (d) ispitati jesu li potpis ili bilo koja isprava, notifikacija ili priopćenje što se odnose na ugovor u valjanom i propisnom obliku i, ako je potrebno, na to pitanje upozoriti dotičnu državu;
- (e) obavijestiti stranke i države koje imaju pravo postati stranke ugovora o činima, notifikacijama i priopćenjima što se odnose na ugovor;
- (f) obavijestiti države koje imaju pravo postati stranke ugovora o datumu kad je primljen ili položen broj potpisa ili isprava o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, koji je potreban da bi ugovor stupio na snagu;
- (g) registrirati ugovor u Tajništvu Ujedinjenih naroda;
- (h) obavljati funkcije navedene u drugim odredbama ove Konvencije.

2. U slučaju neslaganja između neke države i depozitara o obavljanju njegovih funkcija, depozitar mura na to pitanje upozoriti države potpisnice i države ugovornice ili, kad je to umjesno, nadležni organ zainteresirane međunarodne organizacije.

Članak 78.

Notifikacije i priopćenja

Osim ako ugovor ili ova Konvencija odreduje drukčije, notifikacije ili priopćenja što ih državana temelju ove Konvencije mora izvršiti:

- (a) upućuju se, ako nema depozitara, izravno državama kojima su namijenjeni ili, ako postoji depozitar, njemu;
- (b) smatra se da ih je dotična država izvršila tek kad ih primi država kojoj su upućeni ili, ovisno o slučaju, depozitar;
- (c) ako su upućeni depozitaru, smatra se da ih je država kojoj su namijenjeni primila tek kada tu državu depozitar obavijesti u skladu s točkom
- (e) stavka 1. Članka 77.

Članak 79.

Ispravci pogrešaka u tekstovima ili u ovjerенным prijepisima ugovora

1. Ako su, nakon utvrđivanja vjerodostojnosti teksta ugovora, države potpisnice i države ugovornice suglasne o tome da tekst sadrži pogrešku, pogreška će se, ako se ne odluče za neki drugi način ispravljanja, ispraviti:

- (a) unošenjem u tekst odgovarajućeg ispravka i njegovim parafiranjem od propisno ovlaštenih predstavnika;
- (b) sastavljanjem isprave ili razmjenom isprava u kojima je naveden ispravak o kojem su se suglasile da bude unesen;
- (c) sastavljanjem ispravljenog teksta čitavog ugovora prema istom postupku kakav je primijenjen za izvorni tekst1.

2. Ako se radi o ugovoru za koji postoji depozitar, on notificira državama potpisnicama i državama ugovornicama pogrešku i prijedlog za njezin ispravak te određuje prikidan rok u kojemu se može staviti prigovor na predloženi ispravak. Ako do proteka roka:

- (a) nije stavljen nikakav prigovor, depozitar unosi ispravak u tekst i parafira taj ispravak, sastavlja zapisnik o ispravljanju teksta i njegov prijepis dostavlja strankama i državama koje imaju pravo postati stranke ugovora;
- (b) prigovor bude stavljen, depozitar priopćuje taj prigovor državama potpisnicama i državama ugovornicama.

3. Pravila navedena u stavcima 1. i 2. primjenjuju se također ako je vjerodostojnost teksta utvrđena na dva ili više jezika i ako se pojavi nesklad između različitih tekstova, za koji se države potpisnice i države ugovornice slažu da mora biti ispravljen.

4. Ispravljeni tekst ab initio zamjenjuje pogrešan tekst, osim ako državapotpisnice i države ugovornice odluče drukčije.

5. Ispravak teksta ugovora koji je registriran notificira se Tajništvu Ujedinjenih naroda.
6. Ako se otkrije pogreška u ovjerenom prijepisu ugovora, depozitar sastavlja zapisnik o ispravljanju i njegov prijepis dostavlja državama potpisnicama i državama ugovornicama.

Članak 80.

Registriranje i objavlјivanje ugovora

1. Nakon njihova stupanja na snagu, ugovori se dostavljaju Tajništvu Ujedinjenih naroda radi registracije ili razvrstavanja i unošenja u popis, ovisno o slučaju, i radi objave.
2. Određivanje depozitara ovlašćuje ga da vrši čine navedene u prethodnom stavku.

D I O VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 81.

Potpisivanje

Ova će Konvencija biti otvorena za potpisivanje svim državama članicama Ujedinjenih naroda, bilo koje specijalizirane ustanove ili Međunarodne agencije za atomsku energiju, svim strankama Statuta Međunarodnog suda i svakoj drugoj državi koju Opća skupština Ujedinjenih naroda pozove da postane stranka Konvencije, ovako: do 30. studenog 1989. u Saveznom ministarstvu vanjskih poslova Republike Austrije, a zatim, do 30. travnja 1970, u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku.

Članak 82.

Ratifikacija Ova Konvencija podliježe ratifikaciji. Isprave o ratifikaciji polažu se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

Članak 83

Pristupanje

Ova Konvencija ostaje otvorena za pristupanje svakoj državi koja pripada jednoj od kategorija spomenutih u Članku 81. Isprave o pristupu polažu se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

Članak 84.

Stupanje na snagu

1. Ova Konvencija stupa na snagu tridesetoga dana od datuma polaganja trideset pete isprave u ratifikaciji ili pristupu.

2. Za svaku državu koja ratificira Konvenciju ili joj pristupi nakon polaganja trideset pete isprave o ratifikaciji ili pristupu, Konvencija stupa na snagu tridesetoga dana nakon što ta država položi svoju ispravu o ratifikaciji ili pristupu.

Članak 85.

Vjerodostojni tekstovi

Izvornik ove Konvencije, koje su engleski, francuski, kineski, ruski i španjolski tekst jednako vjerodostojni, položit će se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

U POTVRDU TOGA su potpisani opunomoćenici, propisno ovlašteni od svojih odnosnih vlada, potpisali ovu Konvenciju.

SASTAVLJENO u Beču, dvadeset trećega svibnja tisuću devetsto šezdeset devete.

PRILOG

1. Glavni tajnik Ujedinjenih naroda sastavlja i vodi popis miriteja koji čine kvalificirani pravnici. U tu svrhu, sva ka je država članica Ujedinjenih naroda ili stranka ove Konvencije pozvana da odredi dva miritelja i imena tako određenih osoba čine popis. Mandat miritelja, uključujući one koji su određeni da popune slučajno ispražnjeno mjesto, traje pet godina i može se obnoviti. Miritelji čiji mandat istjeće nastavit će obavljati svoje funkcije, za koje će biti odabrani sukladno slijedećem stavku.

2. Kad se zahtjev podnese glavnom tajniku na temelju Članka 66, glavni tajnik iznosi spor pred komisiju za mirenje, koja se sastavlja ovako:

Država ili država koje su jedna stranka spora imenuju:

- (a) jednog miritelja koji je državljanin te ili jedne od tih država, s popisa navedenog u stavku I. ili iz reda drugih osoba;
- (b) jednog miritelja koji nije državljanin te ili jedne od tih država, s popisa.

Država ili državakoje su druga stranka spora imenuju dva miritelja na isti način. četiri miritelja koje su stranke odabrale moraju se imenovati u roku šezdeset dana od datuma kad glavni tajnik primi zahtjev.

U roku šezdeset dana od datuma posljednjeg imenovanja četiri miritelja imenuju s popisa petoga, koji će biti predsjedatelj.

Ako se imenovanje predsjedatelja ili nekog od ostalih miritelja ne obavi u gore propisanom roku za to imenovanje, izvršit će ga glavni tajnik unutar šezdeset dana od proteka tog roka. Glavni tajnik može za predsjedatelja imenovati bilo osobu s popisa ili nekog Člana Komisije za međunarodno pravo. Svaki rok u kojem se imenovanje mora izvršiti može se produžiti uz suglasnost stranaka spora.

Svako se ispražnjeno mjesto mora popuniti na način propisan za prvo imenovanje.

3. Komisija za mirenje sama propisuje svoj postupak. Komisija, uz pristanak stranaka spora, može pozvati svaku stranku ugovora da joj usmeno ili pismeno iznese svoje stajalište. Odluke i preporuke Komisije donose se većinom glasova njezinih pet Članova.

4. Komisija može upozoriti stranke spora na svaku mjeru koja bi mogla olakšati prijateljsko rješenje.

5. Komisija saslušava stranke, razmatra zahtjeve i prigovore te daje prijedloge strankama kako bi se postiglo prijateljsko rješenje spora.

6. Komisija podnosi izvještaj u roku dvanaest mjeseci od njezina osnivanja. Taj se izvještaj polaže kod glavnog tajnika i dostavlja strankama spora. Izvještaj Komisije, uključujući sve zaključke glede činjenica i pravnih pitanja koji su u njemu sadržani, ne veže stranke i samo je iznošenje preporuka, koje se podnose strankama na razmatranje radi olakšavanja prijateljskog rješenja spora.

7. Glavni tajnik pruža Komisiji pomoć i olakšice koje su joj potrebne. Troškove Komisije snose Ujedinjeni narodi.

VIENNA CONVENTION ON THE LAW OF TREATIES